

YABANEL

AYLIK KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ

**BU KAÇINCI ÖLÜM HAİN !
PİR SULTAN ÖLÜR DİRİLİR !**

Sayı 2, Nisan 1981

BU SAYIDA

*2. Sayımız çıkarken.....	1
*Şiir / Emekçi - Zamani - Kemteri - İzzet Tunç.....	2
*Pir Sultan Abdal / M. Demir.....	3
*Şiir / Ali Akpınar - O. Arıburnu - V. Kayacık.....	5
*Pandomima, EKMEK / M. Demir.....	6
*Şiir / B. Brecht.....	7
*Oğluma Hikayeler / Yılmaz Güney.....	8
*Şiir / N. Behram.....	12
*Haklarımız / M. Yılmaz.....	13
*Haber / Yorum.....	14
*Okurlardan - Okurlara.....	17

ONUR
TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR
VAKFI

YABANEL

Aylık kültür ve sanat dergisi

Sorumlusu : M. Demir

Abone ve yazışma Adresi : Fraunhoferstr. 26
: 1000 Berlin 10

Abone şartları : Yıllık 20 DM
Altı aylık 10 DM

2. sayımız çıkarken

" Bir yurtdışı gezimdeki bir edebiyatçılar toplantısında, o ülkede çok şair bulunduğunu anlatmak için, "Burda her beş kişiden üçü şairdir." demişlerdi. Ben de " Türkiye'de her üç kişiden beşi şairdir." karşılığını vermiştim. Gerçekten de yaşamında şiirle uğraşmamış, şiir yazmamış -hiç değilse gençliğinde- olanımız pek azdır. Şiir yazıp söylememiş olanlarımızdan da şiiri yaşıyanlar,şiirce yaşıyanlar çoktur."

Bize gelen mektuplar sanki Aziz Nesin'i doğrulamak için yazılmışlardı. Arkadaşlar ikişer,üçer şiir birden yolladılar. Bu sebeple bu sayımızda, belki bundan sonraki sayılarımızda da çok sayıda şiir yayınlıyacağız. Biz hem günümüz, hem de geçmişimizden şiirler yayınlarken; onların hem serbest vezin, hem de dörtlükler şeklinde yazılan şiirlerden olmasına dikkat edeceğiz.

Bize gönderilen şiir ya da yazıların hemen hepsi Türkiye'nin sorunlarına yönelik. Elbette bu durumu doğal karşılıyoruz. Özgürlüklerin bu denli kısıtlı olduğu bir ülkenin insanları elbette baş kaldıracak. Fakat içinde yaşadığımız şartlara uymak, o şartları eleştirmek, değiştirmek vb. görevler de bizleri beklemektedir. İnaniyoruz ki, eğitim sorununu, gençlerin durumlarını, iki kültür arasında kalmışlığımızı, fabrika hayatını vs. anlatan onlarca eser yaratılmıştır. Bunların kitlelere ulaştırılması gerekiyor. Yabanel, ülkemizin sorunlarının yanısıra, içinde yaşadığımız şartların da sanatçılarımıza konu teşkil ettiği görüşündedir.

Yabanel, işin başındadır. Elbette eksikleri ve hataları da olacaktır. Onun eksiklerini düzeltmek hem okurların hem de çıkaranların ortak görevidir. Eleştiri, öneri ve eserlerinizi bekliyoruz.

Saygılar sunarız.

YABANEL

Söyle Gardaşım

Hile ile utulmuşum
Her belaya katılmışım
Ben doğmadan satılmışım
Ben ne biçim vatandaşım
Söyle gardaşım..?

Ben ne biçim vatandaşım
Vatanımda yok bir taşım
Beladan kurtulmaz başım
Neden gardaşım, gardaşım..?

Her konforu var beylerin
Nikâh bende yâr beylerin
Emek bende kâr beylerin
Ben ne biçim vatandaşım
Söyle gardaşım..?

Beyler keyfi için satar
Dert birikti katar katar
Bu günüm dünümden beter
Ben ne biçim vatandaşım
Söyle gardaşım..?

Emekçi cihani berbat
Gelmiş geçmiş günü berbat
Bugün belli sonu berbat
Ben ne biçim vatandaşım
Söyle gardaşım..?

Beğendin mi Kara Düzen

Beğendin mi kara düzen oyununu
Kemteri çileyi çekti çekiyor
Masum yavrularım eğer boynunu
Bu kahpe düzenden bıktı bıkıyor

Dertlerim içimde hep çıkın çıkın
Çileli ufuğum ağlama sakın
Analı babalı öksüze bakın
Öksüzler boynunu бүktü бүküyor

Kıvrır kıvrır mehtabımın saçları
Sineme damlıyor ılık yaşları
Çalarım bağıma kara taşları
Bu taşlar beni yıktı yıkıyor

İşte gidiyorum düzen sen otur
Kemteri dediğin kul oğlu kuldur
Bizlerde hasret beylerde yoktur
Hasretlik serimde tüttü tütüyor

KEMTERİ

Duralım mı, Gidelim mi ?

Cellat bizden baş istiyor
Verelim mi, vuralım mı?
Kafes bizden kuş istiyor
Verelim mi, kıralım mı?

İki düşman karşı karşı
Çalınır özgürlük marşı
Korkmadan düşmana karşı
Kaçalım mı, vuralım mı?

Yazmış küfür dolu kitap
Bize doğru eder hitap
İşte böylesine hesap
Susalım mı, soralım mı?

Zamani halktan biridir
Halk kavgası neferidir
Menzilimiz ileridir
Duralım mı, gidelim mi?

ZAMANI

Kimi

Sürgün Ederler

Şu bizim devletin hali nicolur
Bizi yaban ele sürgün ederler
Fakirlere yaşam gayet güç olur
Onları da bir gün sürgün ederler

Başını kaldırsa kominist derler
Bütün haklarını haydutlar yerler
Özgürlük bilmeyen kör oğlu körler
Güya bizi yurttan sürgün ederler

Halk ile birlikte kanun yapalım
Eskisini kökten söküp atalım
Köye jandarmalar girdi bakalım
Billahi taşlarla sürgün ederler

Kul İzzet'im kederliyim söylerim
Gücenmesin benim rezil beylerim
Sabahtan uyanır bütün köylerim
Görelim bir kimi sürgün ederler

İZZET TUNÇ

PİR SULTAN ABDAL

Pir Sultan'ın hayatı hakkında kesin bilgimiz yoktur. Şiirlerinden çıkarılan sonuçlara göre; 16. Yüzyılda, Sivas'ın Yıldızeli ilçesine bağlı Banaz köyünde yaşamıştır. Osmanoğulları aleyhine isyan tertip etmiş, ancak mağlup olarak Sivas Valisi Hızır Paşa tarafından astırılmıştır. Osmanlı Sarayı ona düşman kesilirken, o, halkın sevgilisi, kahramanı olmuştur.

Bu sayımızda, değerli yazar Sabahattin Eyüboğlu'nun Pir Sultan'ın sanatı ve kişiliği ile ilgili bir yazısını kısaltarak yayınlıyoruz.

YABANEL

Anadolu halkının bağrında açmış bir kızıl güldür Pir Sultan. Kişiliği, özü, sözü halkla öyle içten içe kaynaşmış ki, nerede kendisinin, nerede halkın dile geldiğini kestiremezsiniz. Halk öldürülen sevgilisini kendi soluguyla diriltmiş, diline diller, sazına sazlar katıp yaşatmış, ölüsüne dirisinden daha güçlü, daha etkili bir varlık kazandırmış, sönmüş bir canı bin bir canla yeniden tuşturmuş.

Şiirleri sağlıklarında yazıya geçmemiş eski halk şairlerimizden hiç birinin hiç bir şiiri için kendi ağzından çıktığı kesinlikle söylenemez. Ölümünden sonra halkın ağzından derlenmiş şiirlerde hangi sözlerinin hangi sözlere katıldığını kestirebilmek için, şairin kimliği, kişiliği üstüne su götürmez belgeler, tanıklar çok kez halkın ağzından derlenmiş şiirlerdeki ipuçlarından çıkarılmaktadır. Halk benimsediği bir şaire onun söylemeyeceği, söyleyemeyeceği sözleri kolay kolay söyletmez, söyletmez, orası doğru: ama benimsediği şair susturulmuş, sesini duyurmaz olmuşsa, onun ağzından, onun gönlünce ve söyleyiş biçimiyle sözler yarattığı da su götürmez bir gerçektir. Pir Sultan'ın darağacına giderken söylediklerini onun ağzından halkın söylemiş olması akla daha yakındır: Ne kendisi o şiirleri saza uyduracak durumdadır, ne de Hızır Paşa o şiirlerin halka ulaşmasını sağlayacak adamdır.

"Söyleyene bakma söyletene bak" demekle bizim halkımız şairlerimizin sırtını çözmüştür. Halk şairi gerçekten halkın şairi ise neyi kendisinin, neyi halkın söylediğini hiçbir bilgin ayırdedemez...

Pir Sultan, Anadolu halkından kopmuş, köyün, köylünün dilinden anlamaz olmuş, Arabin zezem suyunu halkın alın terinden daha kutsal sayacak kadar yozlaşmış, çıkmaz yollara sapmış, çıkarıcıların çamuruna saplanmış olan Osmanlı Sarayına karşı bir baş kaldırmaydı. Saray Pir Sultan'ı astırıp, halkın kanıyla beslenen yobazları tutmasaydı, astığı astık, kestiği kestik bir imparatorluk kuramazdı ama, daha uyanık, daha insanca bir devlet olma yolunu bulabilir, halkından daha az kültürlü olmak ayıbından kurtulabilirdi.

Bizim halkımız da Yunus Emre'den beri başına geçen devlet adamlarından daha uyanık olduğunu gösteregelmiştir. Uyanmaya engel olan yobazlığı hep Saray beslemiş, oysa halk bütün şairleriyle yobazlara karşı amansız bir savaş açmıştır. Saray'ın İstanbul ortasında kurduğu medreselerden bir tek, ama bir tek yüzümüzü ağartacak insan yetişmemiş, oysa halkın dağ başlarında, devletten yardım görmek şöyle dursun, devletin Hızır Paşa'ları eliyle asılmayı göze alarak yaşattıkları tekkelerde, yoksulluğu ateşe ve ışığa çeviren ocaklarda, çağdaş

insanlığa seslenen Pir Sultanlar yetişmiştir...

Pir Sultan şiirlerinin başlıca özelliklerinden biri, bu şiirlerde çok değişik konu, duygu ve söyleyişlerin bir araya gelmesidir. Başkaldırma, boyun eğme, ölümü hiçe sayma, ölümden, ayrılıktan yakınma, hayvan ve ağaç sevgisi, yaylasına, yurduna, çoluk çocuğuna bağlılık, sarı tamburaya sevgi, çıkarıcı din adamlarına yergi, insanlığa çağrı, dünyayı sevmek, dünyayı küçümseme, gurbet acısı, sıla sevinci, kucaklama, taşlama, ağıtlama, sızlanma, kılıç kuşanma, bülbülle dertleşip Hızır Paşa'yla cenkleşme, yeşil yapraklara özenip kara toprakları benimseme, din uğruna şehitlik, bir gözleri sürmeliye kölelik, daha neler neler var Pir Sultan şiirlerinde, Halk söyletmiş hepsini sevgili Pirine, o da benimsemiş hepsini seve seve. Bir bakıyorsunuz devrimci bir insan seli oluyor Pir Sultan:

Özü öze bağlayalım
Sular gibi çağlayalım
Bir yürüyüş eyleyelim
Tevekkeltü taalallah!

Bir de bakıyorsunuz aynı Pir Sultan:

Bir bülbülcük konmuş dağlar başına
diyor.

Pir elinden dolu içmiş deliyim
Üstü kan köpüklü meşe seliyim

diyen Pir Sultan hemen ardından:

Ben bir yol oğluyum yol sefililiyim

diyor.

"koca başlı kadı" ya kızıp:

Fetva verir yalan yulan
Domuz gibi dağda olan
Sirtına vururum palan
Senin gibi hayvan var mı

diyen de Pir Sultan;

Koyun olduk ses anladık
Sürüye saydılar bizi

diyen de o.

Gelin yiyelim içelim
Bu güzellik geçer bir gün

dediği de olur;

Gelin canlar bir olalım
Münkire kılıç çalalım

dediği de...

Pir Sultan'ın şiirlerinde hayvanlar, bitkiler, dağlar, sular olsun gerçeklik kazanırlar. Bülbül, dağ başında bir çalığa konan bülbülcük olur Pir Sultan'da, Irmak Kızıl Irmak, dağ Yıldız Dağı, deniz Akdenizdir.

Bir ortaçağ şiirine doğa ne kadar girebilirse, Pir Sultan'ın şiirine de o kadar, belki çağdaşlarından biraz daha çok girmiş, girebilmiştir. Çiçekler ve arılar, güller ve bülbüller Pir Sultan şiirlerinde kokularını, renklerini yitirmeden simgeleşirler.

Pir Sultan'ın Padişah'a karşı Şah'tan yana olması, kendi imparatoruna karşı bir yabancı imparatoru tutmak değildir. Anadolu köylüsünün dili ve fakir fukaranın özgürlük özlemeye koşuşan, satılmış softaların karşısına dikilen Pir Sultan'ımız, insanın insana kulluğunun hiç bir türlüsüne boyun eğecek yaradılıştaki değildi. Onu Saray'a ve bütün saraylara karşı halkın savunucusu saymadan kişiliğine ve şiirlerine yaklaşmak mümkün olmadıktan başka, asılması olayı da kolay açıklanamaz.

Pir Sultan, Şeyh Bedrettin gibi, ondan daha da fazla, yurduna, yurdunun taşına toprağına, ezilen halkına ölesiye bağlıdır, çağında, Arap ve Acem hegemonyasına karşı olduğu en azından şiirlerinin diliyle bellidir.

Rahmetli Ahmet Hamdi Tanpınar, gerçek bir sanatçı olarak ister istemez Pir Sultan'ın kimi nefeslerine hayrandı; ama için için bir Osmanlı efendisi olarak bir gün bana: "Ben de Osmanlı Padişahı olsam Pir Sultan'ı affedemezdim," demişti. Padişah devletini korumak zorundadır, demek istiyordu. Unutuyordu ki Pir Sultan halkın, kendinden kopmuş bir Saray'a karşı direnişiydi. Affedilemez suç işleyen Pir Sultan değil Padişahın ta kendisiydi. Halka ihanet etmiş bir Padişah, Padişaha ihanet etmiş bir şairden daha az mı suçludur? İnsanlık, insanlık bakımından ise, nerde İstanbul'daki sağır Sultan, nerde Pir Sultan! Nerde güzelim İstanbul şehrinde Saray surları içine kapandıkça kapanan, nerde Bana köyünden dünyaya açılan insan!

Osmanlı padişahı halktan koptukça koparken, halk elbet kendinden kopmayan devrimcilere sarıldıkça sarılacaktı. Öylesi padişaha başkaldıracak yiğitler

çıkmasa halk öylesi yiğitleri hayal ve söz gücüyle kendisi yaratırdı. Gerçek kimliklerini bilmediğimiz nice eşkiyanın Anadolu'da ermiş kişiler sayılıvermeleri bundandır. Ezilenler ezenlere baş kaldırmak, kaldırmazlarsa bu özlemlerini bir masalla olsun dile getirmek zorundadırlar. Pir Sultan kim olursa olsun ezilmiş insanların sultanı oluvermiştir. Parmakla sayılmayan, kırmakla tükenmeyen, dışından bakmakla halleri bilinmeyen halkın kendisidir aslında: Başkaldırmalarını halk hayal etmiştir belki de. Söyleyene bakma, söyletene bak, der bir atasözümüz.

SABAHATTİN EYÜBOĞLU

Çark

Bir çarktır Batı'da yaşam.
Bu çarkta bir dişlidir insan.
Döner çark, döner insan...
Bu çarkın üstünde yedi başlı yaratıktır oturan.
Sayısız dişlilerden oluşan bir yüreksiz devdir çark.
Dişliler sağır ve dilsiz, ne söylediği, düşündüğü belirsiz.
Döner çark, döner insan...
Demokles'in kılıcıdır çark üstünde oturan.
Bakmaz gözünün yaşına.
Aldırmaz dişlerinin etten, kemikten ve bir yürek oluşuna.
Bu düzen başka düzen:
İnsan haysiyet ve emeğini öğüten,
mutlu bir azınlığı büyüten, durmaksızın,
bıkmaksızın,
ve Allah'tan korkmaksızın
Allah'ın ve insanın hizmetindeyim diyen,
insanı ebedi tutsak eden, söğen,
sömüren gülmeyi, güldürmeyi bilmeyen
insafsız bir çarktır dönen...

ALİ AKPINAR

İnsan Gürültüye Gitme'se'den

İnsanı Sevmek

Boşuna değildir insanları sevmek
İnsanları yaşatmak için
insanca ölmek
boşuna değildir.

El ele, göz göze, omuz omuza
Mutlu bir dünya için birleşmelidir.
El ele, göz göze, diz dize
insanca,
dünyalarca,
kardeşçe.

Boşuna değildir insanları sevmek.
Özgürlük savaşında
insanca ölmek
boşuna değildir!..
İnsan, insanları
insan özgürlüğü sevdikçe güzelleşir.

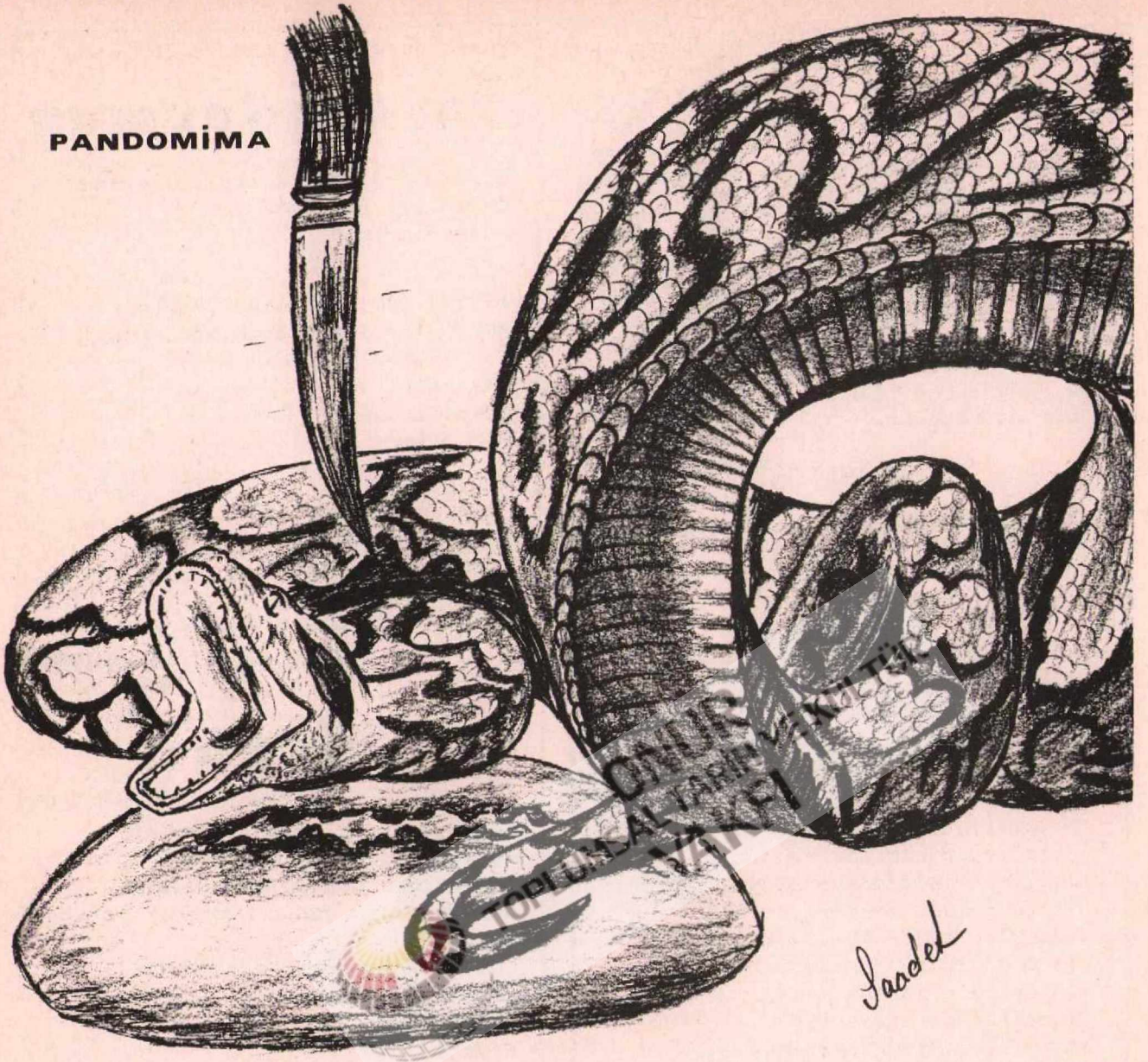
ORHAN ARIBURNU

Sövgü

Sağın, ortanın, solun yobazları
Halkça gelişmeyi durdurmak için
Aydınlığın gözlerini oymuşlar.
Bir karanlık dünya oturtmak istiyorlar
Yer yüzüne.
Çok ta yakın akrabalık,
ortaklık kurmuşlar
Yalancılığa
Riyakârlığa
Kalpazanlığa
tembelliğe
Asalak geçinmeye
Dalkavukluğa
Kıç yalayıcılığa;
Ben de hiç mi hiç sevmem
olduğumdan beri, kıyasıya kavgam vardır
bunlarla.
Bu soysuzlarla.
İşte bu benim dünyam!
En yüce tanrının işi olmalıdır bence
iyiden
güzelden
doğrudan
ezilenden
haktan
ve haktan yana olmak.
Değilse utanmalıdır.
İşte bu benim dünyam.

VEDAT KAYACIK

PANDOMİMA

EKMEK

M. DEMİR

Bilindiği gibi Pandomima; söz söylemeden mimikle yani hareket ve yüz ifadesi gibi işaretlerle oynanan tiyatro oyunudur. Sözlü tiyatrodan daha eski olup, ilk çağlardan beri uygulanmış bir tiyatro türüdür.

Biz bu yazımızda kısaca "EKMEK" adlı bir pandomima parçasını özetliyeceğiz. EKMEK ilk defa Stuttgart'ta bir işçi derneği Gençlik Kolu tarafından, daha

sonra Batı Berlin'de bir Gençlik Evi tarafından oynandı.

Pandomima olması dolayısıyla oyun hem Türkiyeli hem de diğer milletlerden insanlar tarafından kolay anlaşılmaktadır. Ayrıca sahnelenmesi de oldukça kolay. Öğretmenler, sosyal danışmanlar, gençlik evlerinde çalışan eğitimciler ve derneklerin kültür sorumluları tarafından yedi-on kişilik bir kadro ile rahatlıkla sahnelenebilir.

Perde açılır.

Sahnenin bir köşesinde yiyeceklerle bezenmiş bir masa ve sandalye vardır. Sahnenin ortasında bir ekmeğin asılıdır. Ekmeğin bağlı olduğu ipin ucu da yiyecek masasına kadar uzatılmıştır. Böylece ekmeğin yerden yüksekliği masadan ayarlanabilmektedir.

Sahnenin diğer köşesinde ise iri yarı, eli kamçılı (ya da sopalı) bir görevlinin emrinde yoksul köylüler durmaksızın çalışmaktadır. Görevli arada bir onları iteleyip, kakalamakta ve eliyle "çabuk, çabuk" komutları vermektedir.

Ağa adamları ile (sayısı kadroya göre değişebilir.) yavaş yavaş sahneye girer. Kendisi önde, adamları iki adım onun arkasındadır. Uşaklar masayı yeniden düzeltirlerken, ağa masanın önünde gezinir. Ukalaca seyirciyi ve çalışan yoksulları süzer. Sonra masaya oturur. Yemek yer. Adamları ile konuşur. Çalışanları izler. Adamlarına çalışanlara daha çok baskı yapmaları için emirler verir. Arada da ekmeğin bağlı olduğu ipin ucunu çekerek ekmeği aşağı yukarı çıkarıp, indirir.

Yorgunluk ve açlıktan bitmiş tükenmiş bir iki köylü umutsuz ve perişan etraflarına bakınırlar. Yiyecek birşeyler aramaktadırlar. İçlerinden biri ekmeği görür. Sahnenin ortasında asılı duran ekmeği. Gözleri parlar. Sevinir. Ekmeğe doğru koşar. Ancak ekmeğin çok yüksekte asılıdır. Yetişip alamaz. Asılı ekmeği gören diğer yoksullar da ekmeğin bulunduğu yere gelirler. Onlar da ekmeğe ulaşmaya çalışırlar. Atlarlar, zıplarlar. Şimdi tüm çalışanlar ekmeğin çevresinde toplanmıştır. Ağa ise ekmeği bazen aşağıya bazen yukarıya çekmektedir. Ekmeğin alçaldığında ekmeğe ulaşmak isteyen insanlar arasındaki itişip çekişme artmaktadır. Bu durum ise ağayı keyiflendirir. Yorulan ve umutları kırılan yoksullar ağanın oturduğu masaya doğru ilerlerler ve işaretlerle ağadan ekmeği isterler. Ağa, ekmeği vermediği gibi adamlarına dövdürür onları.

Tekrar ekmeğin çevresinde toplanırlar. Yine bir itişme kakışmadır başlar. Yine alamazlar ekmeği. Toplanır ve aralarında tartışırırlar. Sonra hepsi üzerlerindeki pılı pırtıyı çıkarırlar. İçlerinden biri ağanın masasına giderek, toplanmış eski elbiseleri verir ve karşılığında ekmeğin istediklerini belirtirse de ağa elbiseleri suratlarına

attırdığı gibi ekmeği de vermez.

Umutları kırılmıştır. Ancak ekmeği almak zorundadırlar yaşamak için. Ekmeğin çevresinde onu almak için yeniden bir didişme, uğraş başlar. Ulaşamazlar ama ekmeğe.

Bu sırada sahneye yeni bir yoksul girer. Bir süre ekmeği almak için birbirleriyle yiyişen yoksulları seyreder. Onun aklına bir fikir gelmiştir. Tüm yoksulları yanına çağırır. Ağanın adamları her ne kadar toplanıp konuşmalarını engellemeye çalışırlarsa da başaramazlar. Yoksullar toplanırlar. Yeni gelen eline ince, uzun bir çöp parçası alır ve kırar. Birkaç çöp parçası alarak, onları da kırmayı dener. Ancak zor kırar. Daha çok çubuk alır ve kıramaz onları. Deneyi diğer yoksullara da yaptırır. Birleşmek gerektiğini anlatmaktadır. Tüm yoksullar verirler el ele. Çıkar en zayıf olanı kenetlenmiş ellerin üzerine. Ulaşıp ekmeğe. İndirir aşağıya. Ekmeği kardeşçe paylaşırlarken ağa adamlarını salar üzerlerine. Kol kola girerek yürürler zalimin, zulmün üstüne. Ve hep bir ağızdan, gür bir sesle halk ozanı Zamari'den ;

"Böyle gelmiş, böyle gitmez

Sazlı köyün ağaları

Sazlı köyün ağaları !"

dizelerini koro halinde söylerler. Ve perde kapanır.

Vermek

Mutluluğu

En büyük mutluluk ne:
Vermek gülen ellerle,
sunmak güzel armağanlar
kahrolmuş, ezilmişlere.

Dolu ellerini boşaltınca
sevinen insanın yüzünden
daha güzel olamaz
hiç bir gül.

Sevindirmez insanı hiç bir şey
herkese yardım etmek kadar.
Verdiğim şey bile tutamaz yeri
tutamaz yerini sevincimin!

B. BRECHT

oğluma hikayeler

YILMAZ GÜNEY yazdı, HASLET resimledi.

Düşmanlarını aklından çıkartan dostlarının yolunu bulamaz

Çocuk, babasını
izliyordu.

Baba, yırtılmamasına
özen göstererek, bir resmi
duvardan söküyordu.
Resimdeki adamın
madalyaları vardı.

Yüzünün etleri sarkmış
gözüaltları torbalaşmıştı.
Bir gazeteden kesildiği
belliydi.

Baba, söktüğü resmin
arkasına biraz diş macunu
sürdü ve diğer resimlerin
yanına yapıştırdı. Duvar
çeşitli resimlerle doluydu.

Bu resimlerin arasında
dedesinin, amcalarının,
babasının, grevlerde
çekilmiş işçi resimleri, halk
kitlelerini yürüyüş halinde
gösteren resimlerde vardı.

Duvarın bir yanında
da, bazı devlet ve parti
başkanlarının, ünlü film
yıldızlarının çeşitli
büyüklükte ve değişik
görünümdeki resimleri
vardı.

«Ben bu adamı
tanıyorum» dedi çocuk,

güler yüzlü bir adamı gösterdi. Bazı devlet ve parti başkanlarının resimlerini gazetelerde, televizyonlarda göre göre tanıyıyordu.

«Bu Carter, değil mi baba?»

«Evet oğlum, Carter, bu...»

Babası, duvardan söktüğü yeni resmi Carter'ın yanına yapıştırmıştı.

Çocuk, öteden beri dikkatini çeken bir resmi gösterdi.

«Baba, bu adam kim? Kolundaki işaret ne demektir?»

Baba dedi ki:

«Bu adamı iyi tanı oğlum. Bu adam, milyonlarca insanın kanına girmiş bir canidir. Bu adamın adı Hitlerdir. Kolundaki işaret de, faşizmin sembolü olan gamalı haçtır.»

«Bu itler bizim neyimiz olur ki?»

«İtler değil, Hitler!.. Hitler!..»

«Hitler bizim neyimiz olur ki baba?»

Baba dedi ki:

«Hitler ve onun gibi düşünenler, hem bizim, hem de bütün dünya halklarının düşmanlarıdır oğlum.»

Çocuk şaşırmıştı.

Dedi ki:

«Eyi ama baba, madem ki bu adam bizim

düşmanımız, o halde niye resmini duvarımıza astın? Hergün yüzüne bakıyoruz... oldu mu ya?»

Baba dedi ki:

«Bak güzel oğlum, bu duvardaki bütün yazılara ve resimlere iyi bak. Bu resimlerin içinde, bizim hem dostlarımız vardır, hem de düşmanlarımız. Dikkat edersen, bu tarafa yapıştırdığım resimlerin kimlerden yana olduğunu anlayacaksın. Bak, bu tarafta, senin, dedenin, amcalarının, bizim grevde çekilmiş işçi arkadaşlarımızın resimleri var. Bak bunlar da Kürt

köylüleri... Bunlar da köylü kardeşlerimizin, öğrenci kardeşlerimizin resimleri. Bunlar, ölen devrimci kardeşlerimizin resimleri. Bunlar Afrika'nın yiğit halklarının silahlı resimleri. Bunlar bizim dostlarımızdır. Bak, bu tarafta ne görüyorsun? Bu tarafta da, ünlü yıldızlar, baldır bacaklı kızlar, bazı parti ve devlet başkanlarının resimleri... bak bu adama, Viyetnamlı bir gerillanın kafasına kurşun sıkıyor... Bu resim Hitlerin resmi, bu Mussolini'nin resmi... Bunlar da bazı devletlerin

paralarının resmi...»

Çocuk, duvarın bir yanını göstererek dedi ki:

«Yani bütün bunlar bizim düşmanlarımız mı baba?»

«Bunlar bizim kanımızı emenlerdir oğlum. Bir ozanımızın dediği gibi, bunlar engerek yılanlarıdır, çıyanlardır, oğlum.»

«O zaman niye asıyoruz onların resimlerini baba? Yırtalım; hatta yakalım hepsini. Yalnız dostlarımızın sevdiklerimizin resimleri asılı kalsın.»

Baba, şevkatle oğlunun saçlarını okşadı.

Dedi ki:

«Biz düşmanlarımızın resimlerini sevdiğimizden değil, aklımızdan çıkmasınlar diye karşımıza asıyoruz. Düşmanını aklından çıkartan dostlarının yolunu bulamaz, bunu iyi belle. Ben, bunları sevdiğimden değil, aklımdan çıkmasınlar diye, bunları biran için bile olsa unutmayayım diye karşıma asıyorum. Sabahları işe giderken bu resimlere bakıyorum. Bu resimler bana diyor ki, «ey koca Abdullah, işte senin gerçek düşmanların bunlardır. Etin fiyatını yükselmiş görürsen kasaba kızma, ekmeğin fiyatını yükselmiş görürsen fırıncıya kızma,

bir arkadaşınla kavga etsen bile asıl düşmanları aklından çıkarma ki, kimlerin gerçek düşman, nelerin geçici kırıklıklar olduğunu anlayasın.» İşte fakir fukarayı bir parça ekmek için, bir parça aş için birbirlerine düşman edenler asıl bunlardır oğlum. Sen de, mahalléde, okulda, çocuklarla oynarken, onlarla kavga edebilirsin, aranız açılabilir.

Sen de bileceksin ki, o çocuklar senin gerçek düşmanların değildir.

Sizleri kavga ettirenler de bunlardır. Bu karların güzelliklerine, bu artislerin fiyakalı bakışlarına, bu devlet ve parti başkanlarının güler yüzlerine aldanma sakın...»

Çocuk, babasının söylediği şeyleri pek anlamamıştı. Kafasının içinde yeni yeni biçimlenen düşünceler geliyordu.

Sordu:

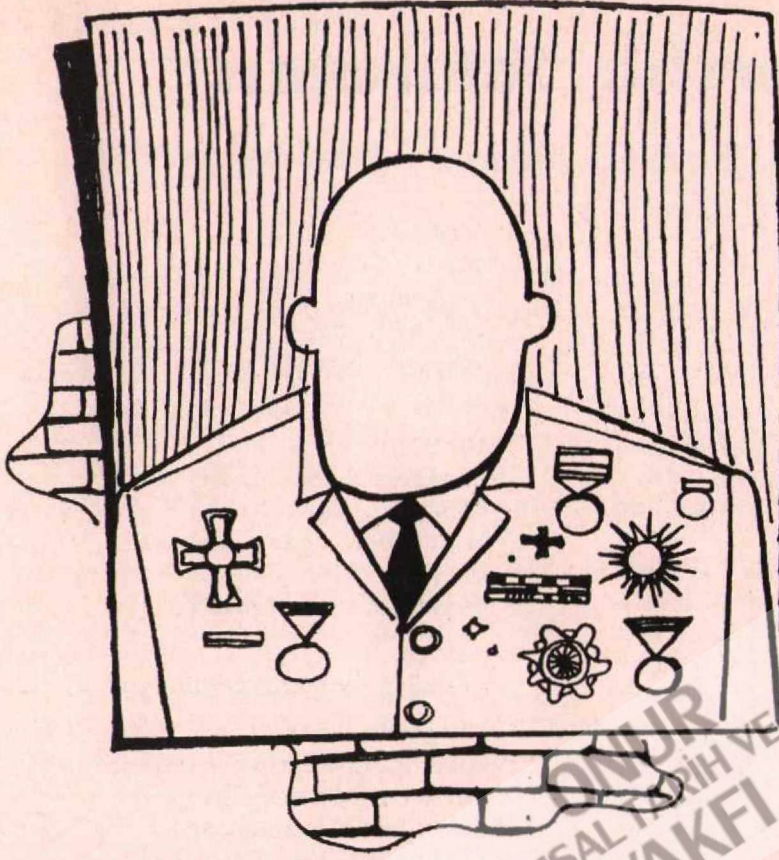
«Peki, son yapıştırdığın bu madalyalı adam kim? Neden eskiden burdayken, şimdi söküp buraya taktın?»

«O da düşmanımız.»

«Ama yerini yeni değiştirdin. Eskiden bu tarafta, dostlarımız dediğin tarafta duruyordu.»

«İnsanlar sürekli değişirler oğlum. Herşey gibi, insanlar da sürekli değişirler. Ben de, bugüne dek o adamı dostlarımız arasında biliyordum.

Ama uzun uzun
düşündükten sonra...
insanlar uzun uzun
düşünmeden, iyice ölçüp
biçmeden bir karar
verirlerse yanlılabilirler
oğlum. Ben de bu işi
yaparken çok ölçtüm
biçtim. Düşmanlarını
aklından çıkartan adam,
dostlarının yolunu
bulamaz, dostlarını
seçemez.»

Çocuk, yeri değiştirilen
resme ilgiyle bakıyordu.

Dedi ki:

«Baba, bu adam ne
yapmış ki, bu kadar çok
madalya almış?»

Fakat sonra öğrendim ki
baş düşmanlarımızdan biri
de bu adamdır. Biz
işçiyiz. Uzun bir zaman,
başımızda bulunan
adamlar bize ne dedilerse,
biz onları doğru belledik.

Fakat, öğrenme isteği
geliştikçe, bağımsız,
birtakım gerici etkilerden
uzak yeni yeni şeyler
öğrendikçe, gördük ki,
kafamızda değişen şeyler
oldu. Alt-üst olduk... sonra
öğrendik ki, bize dost diye
yutturmaya çalıştıkları
düşmanlar vardır. İşte bu
değişikliktir ki, bu adamı
eskiden dostlar safında
bilirken, bu sabah
düşmanlar safına aldık.

(GÜNEY dergisinin 8. sayısından alınmıştır.)

Bir Ayrılık Yakınması

Sonbahar
gerdi üstümüze
perdesini..

Ah
geçip giden yaz
nedir senden arkakalan?

Seyreldi
gökyüzünde kırlangıçlar.
Mavi alnını ufkun
alaca bir duman sardı.
Ve sis
ve sabah kırağısı
ve kararan bulutlarla
uçtu yeryüzünden
süzgün kelekler.
Dal
duvağından boşandı.
Bulandı duru dereler..

Sararan çimenlerin hüznünü
bağrına doldurarak
saçakta ötüşüyle
bir minicik serçenin
sonbahar
gerdi üstümüze
perdesini..

Ah,giden yaz
bir ömrü bitiren yaz
ses olsa da anlatsa
şu dal,şu çiçek seni..

Çınardan
cevizlerden yağın yapraklar
geceleri
sokaklarda
çıplak ayakları üşümeye başlayan
kimsesiz çocuklar gibi dolaşılıyor,
uğultusu dolduruyor karanlık çukurları.

Çırpınan ağaçlarda çınlayan
bu ağlayış
bu çığlık
rüzgarın ıslığıdır..

Ah,giden yaz
ayrılık acısıyla bölünen yaz,
nedir böyle
taysız,kıvılcımsız bırakan
aşkın şarkısını?

Sonbahar
gerdi üstümüze
perdesini.
Gök alçaldı.
Yağmur yağıyor.
Dindi sarmaşığın kuvveti.

Ayrılık
köpüren dalgalarla
kopardı vura vura
bağrın en uçarı gelini
yüreği
yeşerdiği yerinden..

Hasret
nasılda yorgun düşürüyor insanı..

Ah,giden kız
ağza kıvılcımlar bırakan
sevinci götüren kız,
ses olsa da anlatsa
şu ürperişler seni...

Sonbahar
gerdi üstümüze
perdesini.
Asmalar kurudu.
Boynu büküldü gelinciğin.
Tırtıllarla boğuşmuyor karınca.
Uçuklaştı papatyanın
o beyaz dudakları.
Göğün ateşten yelkeni güneş
leyleklerin,cırcırların
sırtını ısıtmıyor..

Ah,giden yaz...

Bulutlar boşalsa da
dindirse şu rüzgârı...

Ah,giden kız...

Çiçekler açılrsa da
yüreğim soğusa biraz...

NIHAT BEHRAM

Tek bir işe bağlı olmayan «Jeder Art» Çalışma izni

Bilindiği gibi Almanya'da çalışmak isteyen her yabancıнын bir çalışma izni (Arbeitserlaubnis) olması gerekmektedir. Çalışma izinleri iş ve işçi bulma Kurumlarından (Arbeitsamt) verilmektedir. Çoğu kere bu çalışma izinleri bir işkolu için geçerli olmak üzere verilirler. Böyle bir çalışma müsadeseine sahip olan kişi, bir iş kolundan başka bir iş koluna veya bir işten başka bir işe geçmek isterse, bunun için iş ve işçi bulma kurumunun iznini almak zorundadır.

Bir iş koluna bağlı olmayan (Jeder Art) veya diğer bir deyimle her iş kolu için geçerli çalışma izninin alınabilmesi için Almanya'da aralıksız beş sene çalışmış olmak gerekir. Üç ayı geçmeyen işsizlik süreleri ve iş ve işçi Bulma Kurumuna kayıtlı olup da işsizlik parası alınan süreler çalışma süresinden sayılır, ara verilmemiş gibi değerlendirilir.

Burada önemle dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da şudur. Bir işten ayrılıp başka bir işe başlarken, aradaki süre kısa da olsa, iş ve işçi Bulma Kurumuna kaydolmak gerekir. Bazıları nasıl olsa yakında yeni işime başlayacağım, bu kadar kısa zaman için iş ve işçi Bulma Kurumuna kaydolmama ne gerek var şeklinde düşünüyorlar. Bazılarımız da hazır boş kalmışken atlayıp memleketide gideyim şeklinde düşünüyoruz. Anamı, babamı, eşimi, çocuklarımı görürüm, hatta inşaatımın durumunu öğrenirim şeklinde düşünüyoruz. Bunlar tabi haklı ve gerekli şeyler. Yılda 4 hafta gibi bir izin süresi çok az tabi. Onun da en az bir haftası yollarda geçiyor. Ama bize göre çok haklı olan bu tür davranışlar başımıza yeni güçlükler açıyor. İş pazarının kritik olduğu günlerde bu konulara daha fazla dikkat edilmesi gerekir.

TAZMİNAT HAKKI NE ZAMAN DOĞAR ?

Bu konuyu dergimizin geçen sayısında da açıklamaya çalışmıştık. Ancak bize

yöneltilen sorular bizi bir kere daha bu konu üzerinde durmaya zorladı. Bir misalle açıklamaya çalışalım. A adındaki bir işçi arkadaşımız 5 sene bir firmada çalışıyor. Firma fazla istirahata çıktığı (krank'a) gerekçesiyle çıkışını veriyor. Mesele bir avukat vasıtasıyla iş mahkemesine veriliyor. Yazılıyor, çiziliyor ve neticede mahkeme sonuçlanıyor. Avukat büyük bir memnuniyetle müvekkiline, "Davayı kazandık, Pazartesi işe başlayabilirsin." diyor. İşçi arkadaşımız hayretle avukatına bakarak, "Ne, işe mi başlayacağım? Ben orada çalışmak istemiyorum ki. Tazminatımı almak istiyorum. Bilmem kim aynı benim gibi işten çıkarıldı ve mahkemeden sonra tam 8000,-DM. tazminat aldı..." Daha uzayıp giden ve daha birçok örnekleri olan bu konuyu burada keserek, şunu belirtmek gerekir. "Vergleich" veya "Abfindung" denen ve bizlerin "Tazminat" diye adlandırdığımız firmadan belli bir miktar paranın alınması mahkeme sonucundan sonra, firma mahkemeyi kaybetmesi ve buna rağmen işçisini çalıştırmak istememesi halinde doğar. Veya bazı özel durumlarda, mesela işçi, işveren tarafından tartaklandığını, horlandığını ispatlarsa bu para söz konusu olabilir. Aksi halde yeniden işe gitmek gerekir. Yeniden iş başı yapılmaması halinde yeniden çıkış verilir ve işçi bir hak iddia edemez. Çok cüzi bir para alarak iş hakkını yitirmiş olur o iş yerinde. Burada işçinin hakkı yeniyor, yenmiyor meselesi ayrı bir konu. Ama mevcut yasalara göre durum böyle.

Sayın okuyucularımız, geçen yazımızda işsizlik parası hususunda bir teknik hatamız oldu. İşsizlik parası, işsiz kalmış günden itibaren değil, iş ve işçi Bulma Kurumuna (Arbeitsamt'a) baş vurulan günden itibaren ödenir. Bunu düzeltir, okurlarımızdan özür dileriz. Gelecek sayımızda, hastalık dolayısıyla ve işyeri durumu nedeniyle verilen çıkışlar üzerinde duracağız. (İflas, üretimin azaltılması vs.)

SANATÇILAR DÖNMEDİ

Yurda dönüp. teslim olmaları istenen dört sanatçı yurda dönmediler. Ozan Kemterî konu ile ilgili bir fıkra yazıp, göndermiş. Aynen yayınlıyoruz.

TARİHİN TEKERRÜRÜ

Karadenizli Temel isminde bir yoksul yuttaşımız, çalışmak için İstanbul'a gitmeye karar veriyor. Hopa'dan biniyor gemiye. Kısa bir süre sonra büyük bir fırtına çıkıyor. Gemi, geri dönmek zorunda kalıyor Hopa'ya. İkinci gün yeniden yola çıkılıyor. Yeniden bir fırtına, bir bora. Gene Hopa'ya geri dönmek zorunda kalıyorlar. Velhasıl üçüncü gün bin bir güçlkle yola çıkılıyor ve İstanbul'a geliyor gemi. Temel iniyor gemiden. Galata köprüsünün üstünde yürümeye başlıyor. Bir de ne görsün? Kendi memleketlisi, ensesi kalın takımından İlyas'la burun buruna. Seneler evvel İlyas ile babası, Temel'lerin topraklarına göz koymuşlar ve bin bir türlü dalavere ile almışlar Temel'lerin elinden toprağı. Temel öfke ve kin dolu. Fakat gene de İlyas'ı görmemezden gelir. İlyas ise ömrü boyunca belasını arayan biri olduğundan, Temel'e sesleniyor. "Tur pakayım orada. Nereye cedeysun?" Temel ise İstanbul'a çalışmaya geldiğini açıklamakla yetinir. İlyas bastırır: "Size hapuraya celmek yasakdur. Köyde durmak da yasakdur. Hadi bas pakalum'paşka memleketi!" Temel burda kalmak istediğini ve hiç bir yere gitmiyeceğini söyler. Bunu duyan İlyas Karadeniz yapısı bıcağına sarılıp, Temel'e saldırır. olanlar Temel'in sabrını taşırmıştır. İlyas'ı bir darbeye öldürür ve tutuklanır. Beş, altı ay sorgular, dayaklar gırla gider. Nihayet hakimın karşısına çıkarılır - lar Temel'i. Hakim sorar: "Söyle bakalım. Nasıl oldu bu iş?" Temel başlar anlatmaya: "Hakim beg, Hopa'dan pindum kayuğa. Tenuzda fırtına çıktı, geri tonduk. Hopa'dan çıktuk, geri tonduk. Hopa'dan çıktuk, geru döndük." Hakim: "İstanbul'a gel oğlum, İstanbul'a gel" diyor.

Temel; "celemem hakim beg" diyince Hakim; "neden gelemiyorsun oğlum" diye sorar. Temel; "İstanbul'a celeyum da penu as - turasun, teyil mu?" diye cevap verir.

Not: Şimdi cuntacılar hakimın rolünde, bizler de Temel'in. "Gelin!" diyorlar. "Geri gelin ki sizi işkenceden geçirelim. Suçsuz olduğunuz halde sizi cezalandıralım" diyorlar. Biz de; "celemeyuruk beg!" diyoruz.

BİRLİK TİYATROSU

1968-1969 yıllarında Ankara'da kurulan, 12 Mart Muhtırasından sonra kapatılan, 1975-1976 yıllarında ise yeniden faaliyete geçen, Birlik Tiyatrosu, geçtiğimiz yılın son aylarından beri çalışmalarını yüzyirmibinin üzerinde Türkiye'nin yaşadığı Batı Berlin'de sürdürüyor.

Vasıf Öngören'in sahnelediği, Meral Taygün'ün oynadığı, Nazım Hikmet'in 1941 1942 Memleketimden İnsan Manzaraları'nı başarı ile sunan topluluk, önümüzdeki dönemde Taranta Buba, Zengin Mutfağı adlı oyunları hazırlıyorlar. Yetkililer, bunların yanı sıra bir de çocuk oyununun hazırlıklarının sürdürüldüğünü belirtiyorlar.

NEVROZ KUTLANDI

21 Nisan'da Batı Berlin'de yapılan Newroz gecesine iki binin üzerinde kişi katıldı. Kürtlerin sömürü ve zulme karşı mücadelesinin dile getirildiği gecede koro, folklör ve tiyatro ilgi ile izlendi. Ozan Şivan ise geceye ayrı bir renk kattı.

Mart ayında demokratik kamuoyunun baskısı sonucu Batı Alman devleti resmi bir heyet göndererek Türkiye'de askeri yönetimin fiiliyatını, bilhassa işkence konusundaki tavrını inceletti. Komisyon, bazılarının beklediğinin tersine Türkiye'de askeri yönetimin demokratik olduğunu ve işkenceye karşı olduğunu söyleyerek askeri yönetime yardımın devam etmesi gerekliliğini açıkladı.

Bu açıklamaların yapıldığı günlerde Frankfurt'ta bir araya gelen on binin üzerinde gösterici, Türkiye'deki baskıyı ve işkenceyi protesto ediyorlardı.

Hürriyet gazetesi bu yürüyüşe "ermeni kurşunundan beterdi" diyerek saldırdı.

Aynı günlerde Mustafa Ekmekçi Cumhuriyet gazetesinde bir mektup yayınladı. Polis memuru mektubunda şöyle diyordu:

"Ankara Notlarında T'den babasına mektup yazan Nuri Aydın'ın başına gelenlere tanık olduğum için, bir kaç satır yazmadan edemedim...

Nuri'nin de sizin de yazdığınız gibi, işi tezgahlayan Z.A. idi. Bunların hep aynı görüşten ekipleri vardı. (Hatıta yakın zamana kadar ben de onlardan biri idim. Allah yardım etti de kendimi, o düşünceden de, vicdan azabından da kurtardım.) Bu ekip hergün yaptığı işkencelerden ödüllendirilirdi aynı görüşteki amir ve müdürlerimiz tarafından. Aydın'ın sağ oluşuna şaşırmadım desem yalan olur...

Ben önceden bir işkenceci idim, demiştim. Nasıl vezgeçtiğimi merak edenlere kısaca izah edeyim. İster inansınlar, ister inanmasınlar: İşkence yaptığımız bir genç gece rüyama girdi. Ellerine tutsak düştüğüm halde, bana çok iyi davrandılar. Utancımdan, işkenceden de, o görüşü paylaşanlardan da tiksindim. Ve Allahıma çok şükür, yakamı kurtardım. Vicdanımı rahat ettirdim. Darısı diğer yanlış yoldakilerin başına..."

Türkiye'de basında buna benzer bir çok örnek yayınlanırken, acaba neden Alman parlamenterler gerçekleri çarpıtıyor? Biz hangisine inanalım? Anıran eşeğe mi, yoksa "eşek evde yoktur" diyen Horca'ya mı?

31 Mart 1972 yılında Mahir Çayan, Saffet Alp, Sinan Kazım Özüdoğru, Hüdayi Arıkan, Sabahattin Kurt, Nihat Yılmaz, Cihan Alptekin, Ertan Saruhan, Ahmet Atasoy ve Ömer Ayra'nın hunharca katledilişleri diğer bazı şehirlerde de olduğu gibi Berlin'de de nefretle kınandı. Yapılan halk gecesinde dialar gösterildi, konuşmalar yapıldı. Halk ozanı Zamani büyük bir ilgi ile izlendi.

Geceye katılanlar defalarca hep bir ağızdan "Kahrolsun Faşist Cunta" parolasını haykırdılar.

UNUTMA BİZİ!

Hain tuzaklarda kan uykularda,
Vurulduk ey halkım unutma bizi!
İşkencelerde tahta çarpmıha,
Gerildik ey halkım unutma bizi!

Zulüm sığmaz iken köye şehire,
Bize mezar oldu kan kızıl dere.
Yavuklu yerine çıplak mavzere,
Sarıldık ey halkım unutma bizi!

Her seher vaktinde tan akışında,
Kızıl güller açtı dağlar başında.
Faşist namluların her kuşununda,
Vurulduk ey halkım unutma bizi!

1 MAYIS

kutlanıyor 1 Mayıs Birlik, Dayanışma ve Mücadele bayramı... Doluyor bu yılda New York'un, Berlin'in, Stuttgart'ın, Londra'nın, Paris'in, Pekin'in, Moskova'nın... sokakları üreten insanlarla! Oysa askeri yönetim;

Hürriyetlerin meçhul olduğu dünya, canım Türkiye.

Memleketimiz"

de 1 Mayıs'ın "Bahar Bayramı" olarak bile kutlanmasına tahammül edemiyor.

Ancak Türkiye'nin işçi ve emekçileri şanlı 1 Mayıs geleneğini unutmayacak.

TÜRKİYE SANATÇILAR

TÜRKİYE GERÇEĞİNDE

BİRLİĞİ

KERBELÂ

Bir süreden beri faaliyetlerini azaltmış olan Türkiye Sanatçılar Birliği/ Batı Berlin (TSB) geçen ay yaptığı genel kuruluyla aktif bir çalışma yılına başlamayı kararlaştırmış bulunuyor.

" TSB Batı Berlin'de yaşayan Türk sanatçıların ve sanat öğrenimi yapan öğrencilerinin; sanatın ve sanatçının yaşama ve gelişme ilkesinin "özgürlük" olduğunu benimsiyerek sorunlarının çözülmesi için yaptıkları bir güç birliğidir.

TSB, ülkelerinin sorunlarından kaynaklanarak, içinde yaşadıkları toplumsal gelişmeleri de dikkate alarak üyelerinin, sanatçı kişiliklerinin ve sanatlarının geliştirilmesini, çevrelerinde yaşayan yurttaşlarının sanat ve kültür sorunlarının çözümünde katkıda bulunmayı, onların özdeşliklerini kaybetmemeleri için önleyici tedbirler almayı, Türk sanat ve kültürünün çevrelerinde tanıtılmasına katkıda bulunmayı, çevrelerindeki kültür ve sanat olaylarının Türkiye'de yansımaları sağlamayı ve aracılık etmeyi, Alman ve Türk halkının dostluk bağlarının kuvvetlenmesini sağlayıcı önlemler almayı amaçlar. " şeklinde özetleniyor TSB'nin varoluş sebepleri.

Bu amaçlara ulaşabilmek için ise bu yılki faaliyet programına aşağıdaki çalışmalar alınmış bulunuyor.

- "Yabancı gençler Alman toplumunda nasıl yaşıyorlar" konulu büyük bir resim sergisi,
- Saz ve folklor ekiplerinin oluşturulması,
- Bir tiyatro kolunun oluşturularak, bir oyunun sahnelenmesi,
- Bir bültenin hazırlanması.

Görüştüğümüz dernek yetkilileri, demokratik düşünen her sanatçının dernek çalışmalarına katılabileceğini ve üye olabileceğini belirttiler. Türkiye Sanatçılar Birliği'nin irtibat adresi ise şimdilik şöyle: Yüksel Bingöl, Hausotter Str. 87, 1000 Berlin 51.

Batı Berlin'de Yurtseverler Birliği örgütüne bağlı olarak faaliyet gösteren 1 Mayıs İşçi Tiyatrosu, bu sene "Türkiye Gerçeğinde Kerbelâ" adlı oyunu sergiliyor. Ezici çoğunluğunu işçilerin oluşturduğu topluluk bu oyunla bir Türkiye gerçeğine özenle parmak basıyor. Faşistlerin, iktidar kavgasında din ve meshep farklılıklarını kışkırtarak nasıl kullandıkları, Kahraman Maraş ve Çorum kitlesel katliamları gözler önüne serilerek işleniyor.

Ali Haydar Cilasun'un yazdığı, Rüçhan Tolgay'ın sahnelediği oyun 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 Nisan tarihlerinde Neukölln, Karl Marx Str. 131 numaralı "Tarentel" salonunda ilk gösterilerini seyircilere sunuyor.

OKURLARDAN

Bu yaban ellerde dertlerimizi dile getiren,demokrat ve anti faşist Yabanel dergisini kutlarım.

Bugüne kadar burjuvanın boyalı başını,bizi bir hayli oyaladı.Bundan böyle biz ezilenleri savunan dergileri biz de savunmak ve yaşatmak zorundayız. Bu yüzden tüm demokratlara,anti faşistlere çağırım şu olacaktır: Bu tür yalansız gerçekçi yayın organlarını hep beraber yaşatalım. Destekliyelim.

Dostça selamlar...

AŞIK KEMTERİ

Yabaneller, dostlar!

Öyle bir isim bulmuşsunuz ki,ozanları,şairleri çöşturan isim.Ezilen damarlarda kanları peşi peşine koşturan isim. Çorak topraklarda verimi fışkıran isim ve.. Faşizmin ağzından dışleri düşüren isim.

İ. Tunç

Aradan geçmiş üç beş yıl. Hasretlik duyduğu yer Türkiye. Gelir Yeşilköy havaalanına. Saat 4.30. Tabi gece sokağa çıkma yasağı 6.00'ya kadar. Türkiye yazılmış camlara.

Gelinir Topkapı'ya.Ankara, Ankara'ya... Varan turizm,koforlu,garantili,rahat... Kamil Koç,Ankara,Adana, İskenderun, Hatay,Urfa.. Aran,Apollo,Magirus,302 Mercedes,yatar koltuk, hostes.. Gaziantep, Diyarbakır,Mardin.. Yolculuk başlar güne.Yolda çocuklar.Bağırışıp dururlar. Gazete,gazete,kalem,kalem...

Aceba memleketimde ilk sabah,ilk gün nasıl geçecek?

Şehiri geziyorum.Eş,dost,hala,dayı. Ürkek bir vaziyetten kurtulmak, oralara, olanlara ısınmak istiyorum.Bazı şeylere göz yummak da istiyorum. Fakat gördüğüm manzara hala içimi sızlatıyor.Eli maki-nalı tüfeklerle duran beş asker gece gizlice duvara yazılan " davetsiz misafir defol ve mücadelemiz..." yazısını halktan bir kaç kişiye sildirmeye çalışıyorlardı.

Bugün şöyle düşünüyorum. Dün geçti. Yarın daha gelmedi. Bugünü yaşamağa çalışıyoruz.Ellere vurulan kelepçeler de, başka hiç bir kuvvet de,hürriyet kavgasını düşüncelerimizde sürdürmemize mani olamayacaktır. Köylü-İşçi verelim el ele,el ele. Çıplak ayaklı, karnı aç çocuklar,el ele verelim.

A. Oksay

OKURLARA

*Geçen sayımızda abone bedeli yıllık 33 DM., altı aylık 16 DM. olarak yazmış-tık. Birinci sayının maliyeti gösterdi ki,Yabanel'i daha ucuza sizlere ulaştırabiliriz.

Yılda on sayı dergi yayımlıyacağız. Her bir dergi 2 DM. masrafında. Yıllık abone 20 DM., altı aylık 10 DM. olarak tespit edildi. Ayrıca okurlarımız da karınca kararınca yardım edebilirlerse memnun oluruz.

*Tüm demokratik kuruluşlar,sanatsal ve kültürel faaliyetlerini Yabanel aracılığı ile kitlelere duyurabilir. Ancak yayınlanması istenen yazı veya haberin en geç her ayın 8. gününe kadar bize ulaştırılması gerekmektedir.

*Yabanel okurlarından yazı,şiir,fotograf,karikatür,hikaye vs. bekliyor. Eserlerimizi gönderelim,onları kitleye ulaştıralım.

*Dergimizde yayınlanan imzalı yazıların sorumluluğu imza sahiplerine aittir. Bize imzalı yazılarla ilgili gelen eleştiriler imza sahiplerine ulaştırılır.

*Yabanel'i okumasını istediğiniz akraba ve dostlarınızın adreslerini bize postalarsanız onlarla irtibata geçeriz.Almanya,Hollanda,Belçika,İsveç,İsviçre ve Fransa'da veya başka bir ülkede de olabilir.

Ya Hep Beraber

Ya da Hiç Birimiz

1.

Kim mi kurtaracak seni,köle?
Görecekler seni,kardeş,
yuvarlananlar uçuruma,
duyacaklar çığlıklarını:
Seni köleler kurtaracak kurtaracaksa!

Ya hep beraber yada hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber yada hiç birimiz.

2.

Kim mi kurtaracak seni,aç insan?
Bize gel ekmek istiyorsan,
bize gel,kıvrananlara açlıktan.
Biz gösterelim sana yolu:
Biz açlar vereceğiz sana ekmeği!
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

3.

Kim mi alacak öcünü,yenilmiş adam?
Vurulmuşsan madem,
gel yaralıların yanına.
Gerçi biz zayıfız,kardeş,
zayıfız,yaraklıgız ama,
alırsak biz alırız öcünü-senin.

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

4.

Kim tutacak elinden,bitik kişi?
Birleşmek zorundadır başkalarıyla
yoksulluğa dayanamayan.
Birleş sende yoksullarla,durma.
Birleş yarına bırakmayanlarla bu işi.

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

BERTHOLT BRECHT